

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentelor privind stabilirea măsurilor de diminuare, a metodelor de determinare și a unor norme privind efectuarea controalelor oficiale a contaminanților în produsele alimentare

denumirea proiectului actului normativ

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul este elaborat în scopul implementării prevederilor art. 18 alin. (2) al Legii nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar și în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, care rezultă din prevederile poziției 48, capitolul 12 „Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare” din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Problema principală care necesită soluționare constă în lipsa unor prevederi clare și armonizate privind stabilirea metodelor de determinare a contaminanților în produsele alimentare și expunerea la produse nesigure care ar putea prezenta riscuri pentru sănătate. Produsele alimentare pot fi contaminate în timpul diferitelor etape ale lanțului de aprovizionare, inclusiv producerea, procesarea, manipularea, ambalarea și depozitarea. Un alt factor care contribuie la acest fenomen este utilizarea excesivă a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor în agricultură, care poate conduce la deteriorarea calității solului și a apei, afectând siguranța alimentelor cultivate în aceste condiții. În conformitate cu prevederile Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor <i>„produsele alimentare trebuie să satisfacă necesitățile fiziologice ale omului în substanțe nutritive și în energie, să fie inofensive, să nu conțină contaminanți, microorganisme și alte organisme ori substanțe biologice în cantități care să depășească valorile-limită stabilite în reglementările din domeniu alimentar [...] Cantitatea de contaminanți, de reziduuri de pesticide din/de pe produsele alimentare și din/de pe hrana de origine vegetală și animală pentru animale, precum și cantitatea de aditivi alimentari, arome și enzime din produsele alimentare nu trebuie să depășească limitele stabilite de Ministerul Sănătății.”</i> Situația actuală privind siguranța alimentară este marcată de o serie de provocări globale care impun reglementarea strictă a metodelor de determinare a contaminanților în produsele alimentare. Aceste provocări sunt generate de factori precum globalizarea lanțurilor de aprovizionare, schimbările climatice, utilizarea intensivă a produselor fitosanitare și substanțelor chimice, dar și de creștere a cerințelor consumatorilor pentru alimente sigure și de calitate. Aspectele de bază care contribuie la necesitatea reglementării: 1. Globalizarea și complexitatea lanțurilor de aprovizionare: - Importul și exportul produselor alimentare au crescut exponențial, ceea ce face ca alimentele să fie expuse unor reglementări și riscuri variate în funcție de țara de origine.

- Contaminanții pot apărea din cauza diferențelor în practicile agricole, proceselor industriale sau materialelor utilizate pentru ambalare.

2. Creșterea cazurilor de contaminare alimentară:

- Incidentele recente de contaminare chimică și biologică au subliniat vulnerabilitatea sistemelor alimentare, precum aflatoxinele în cereale și nuci; contaminarea cu *Listeria* în produse lactate sau carne; prezența acrilamidei în alimente procesate. Aceste incidente au dus la retrageri masive de produse de pe piață și la pierderi economice semnificative.

3. Cerințele legale stricte la nivel internațional:

- Organizații internaționale precum Codex Alimentarius și reglementările regionale (ex. Regulamentele UE sau legislația FDA din SUA) stabilesc limite stricte pentru contaminanți specifici.

- Lipsa unei armonizări globale poate crea dificultăți pentru producători și exportatori.

4. Impactul schimbărilor climatice:

- Schimbările climatice influențează apariția contaminanților, în special a celor biologici și chimici:

- Temperaturile ridicate favorizează dezvoltarea mușcăiurilor și, implicit, producția de micotoxine.

- Poluarea solului și apei cu metale grele sau pesticide este amplificată de fenomenele meteorologice extreme.

5. Creșterea conștientizării consumatorilor:

- Consumatorii devin din ce în ce mai preocupați de siguranța alimentelor și de transparența procesului de producție.

- Cererea pentru etichetarea clară și testarea riguroasă a contaminanților este în creștere.

6. Progresul tehnologic și metodele noi de analiză:

- Dezvoltarea metodelor avansate de analiză, precum spectrometria de masă de înaltă rezoluție sau nanosenzorii, permite detectarea contaminanților la concentrații extrem de mici.

- Reglementările trebuie să țină pasul cu tehnologiile emergente pentru a asigura aplicabilitatea acestora în industria alimentară.

7. Preocupările legate de sănătatea publică:

- Contaminanții chimici și biologici pot avea efecte adverse grave asupra sănătății, inclusiv cancer, boli neurologice sau infecții severe.

- Reglementările stricte sunt esențiale pentru reducerea riscurilor asupra populațiilor vulnerabile (copii, vârstnici, persoane cu imunitate scăzută).

8. Presiunea economică și comerțul internațional nu permit eșecul de a nerespecta reglementările privind contaminanții, care poate duce la blocarea produselor la granițe, pierderi economice și deteriorarea reputației producătorilor, manifestate prin embargouri alimentare impuse pentru produse ce nu respectă standardele de siguranță.

Conform datelor statistice ale Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), (*sursa: <https://www.who.int/data/gho/data/themes/who-estimates-of-the-global-burden-of-foodborne-diseases>*) se estimează că în fiecare an 600 de milioane de oameni se îmbolnăvesc și 420 000 de oameni mor din cauza alimentelor contaminate, ducând la pierderea a 33 de milioane de ani de viață sănătoasă. Copiii sub 5 ani sunt expuși unui risc deosebit de mare, 125 000 de copii mor în fiecare an din cauza bolilor transmise prin alimente, iar aceste boli și decese, în mare măsură, pot fi prevenite. În urma rezoluției a șaptezeci și a treia adunări mondiale a sănătății privind „Consolidarea eforturilor privind siguranța alimentară”, OMS va monitoriza în mod regulat

povara globală a bolilor transmise prin alimente și va măsura impactul Strategiei globale a OMS pentru siguranța alimentară 2022-2030.

Efectele contaminării alimentare sunt destul de grave, provocând diverse boli sau contribuind la apariția problemelor endocrine și metabolice, inclusiv la apariția diferitelor tipuri de cancer. Toxiinfecțiile alimentare sunt cele mai frecvente probleme de natură medicală survenite ca o consecință a contaminării alimentelor. De la proliferarea unor bacterii precum Salmonella sau Shigella, până la infectarea cu virusuri respiratorii, toate acestea reprezintă unele dintre cele mai comune urmări pentru persoanele care au consumat produse alimentare contaminate.

Problemele sistemului nervos pot fi, de asemenea, induse de alimente contaminate cu anumite pesticide. Prin urmare, contaminarea alimentelor poate declanșa, de la un mic disconfort, până la boli grave, care pot pune în pericol viața.

Contaminarea alimentelor este o consecință extrem de gravă a poluării, dar și a altor factori, și poate fi destul de greu de combătut. Pe termen lung, consumul de alimente contaminate poate avea consecințe grave asupra dezvoltării indivizilor, ducând la apariția unor boli și complicații severe de sănătate.

În Republica Moldova, reglementările privind contaminanții în produsele alimentare sunt stabilite prin mai multe acte legislative, dintre care:

- Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor;
- Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare;
- Hotărârea Guvernului nr. 941/2010 cu privire la aprobarea Regulilor privind metodele de prelevare și analiză a probelor pentru controlul oficial al nivelurilor de plumb, cadmiu, mercur, staniu anorganic, 3-MCPD și hidrocarburi policiclice aromatice în produsele alimentare;
- Hotărârea Guvernului nr. 115/2013 privind controlul nitraților în produsele alimentare de origine vegetală;
- Hotărârea Guvernului nr. 208/2013 cu privire la aprobarea Metodelor de prelevare a probelor pentru determinarea nivelului de micotoxine în produsele alimentare;
- Hotărârea Guvernului nr. 867/2023 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind limitele maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale;
- Hotărârea Guvernului nr. 724/2024 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind nivelurile maxime pentru anumiți contaminanți din produsele alimentare.

La intrarea în vigoare a intervenției propuse, se impune abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 208/2013, armonizată parțial la Regulamentul (CE) nr. 401/2006, abrogat prin Regulamentul UE 2782/2023, transpus în anexa nr. 2 la proiect.

Actualmente, Hotărârea Guvernului nr. 208/2013 stabilește modalitățile de prelevare a eșantioanelor și metodele de analiză utilizate pentru controlul oficial al conținutului de anumite micotoxine dintr-o gamă de produse alimentare. Astfel, din considerentul necesității ca metodele prevăzute să fie valabile pentru toate micotoxinele, nu doar pentru cele menționate în mod specific, este adecvat să se actualizeze metoda de eșantionare și pentru altă gamă de produse, în vederea excluderii curențelor din prevederile în vigoare și reflectării dezvoltărilor recente în domeniul siguranței produselor alimentare.

Reglementarea metodelor de determinare a contaminanților în produsele alimentare este vitală pentru protejarea sănătății publice, garantarea comerțului echitabil și menținerea încrederii consumatorilor. Situația actuală cere armonizarea reglementărilor internaționale, îmbunătățirea capacităților de detectare și adoptarea tehnologiilor avansate pentru a face față provocărilor emergente din domeniu.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect de hotărâre prevede aprobarea Regulamentelor privind stabilirea măsurilor de diminuare, a metodelor de determinare și a unor norme privind efectuarea controalelor oficiale a contaminanților în produsele alimentare și are drept scop asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății populației și a protecției consumatorilor.

Proiectul propus asigură continuitatea procesului de armonizare legislativă în domeniul siguranței alimentelor, iar principalele prevederi se referă la aprobarea:

- Regulamentului de stabilire a măsurilor de diminuare și a nivelurilor de referință pentru reducerea prezenței acrilamidei în produsele alimentare;
- Regulamentului de stabilire a metodelor de eșantionare și a metodelor de analiză pentru controlul nivelurilor de toxine vegetale din produsele alimentare;
- Regulamentului de stabilire a metodelor de determinare a nivelurilor de dioxine și bifenili policlorurați;
- Regulamentului de stabilire a unor norme privind efectuarea controalelor oficiale în ceea ce privește contaminanții din produsele alimentare;
- Metodelor de analiză pe care trebuie să le utilizeze laboratorul și cerințele privind controlul oficial al conținutului de micotoxine din produsele alimentare.

Regulamentele și metodele propuse aprobării tind să reglementeze ca operatorii din sectorul alimentar care produc și introduc pe piață produse alimentare (cartofi prăjiți, alte produse tăiate și felii subțiri de cartofi din cartofi proaspeți; chipsuri de cartofi, gustări, biscuiți crocanți și alte produse din cartofi realizate din aluat de cartofi; pâine; cereale pentru micul dejun; produse fine de panificație: prăjiturile, biscuiți, pesmet, batoane din cereale, pogăcele, cornete, napolitane, gogoși și turtă dulce, precum și biscuiți crocanți, rondelile din pâine și înlocuitori de pâine; cafea; produse alimentare destinate sugarilor și produse alimentare prelucrate pe bază de cereale destinate copiilor de vârstă mică) respectă și întreprinde măsurile de diminuare a nivelurilor de acrilamidă cu scopul de a atinge niveluri de acrilamidă cât se poate de mici și care să fie sub nivelurile de referință prevăzute, inclusiv se asigură că se realizează eșantionarea și analizarea reprezentativă a produselor lor pentru a detecta prezența acrilamidei cu scopul de a verifica eficiența măsurilor de diminuare și anume că nivelurile de acrilamidă sunt în mod constant sub nivelurile de referință, iar eșantionul prelevat este unul reprezentativ pentru fiecare tip de produs.

O altă prevedere este referitoare la eșantionarea pentru controlul nivelurilor de micotoxine din produse alimentare, precum cereale, semințe oleaginoase, altele decât alunele de pământ, produse din cereale și produse din semințe oleaginoase, altele decât produsele din alune de pământ; fructe uscate și produse derivate/prelucrate, cu excepția smochinelor uscate; smochine uscate și produse derivate/prelucrate; alune de pământ (arahide), sămburi de caise, fructe în coajă lemnoasă și mirodenii uscate cu granulozitate mare și produse derivate/prelucrate; mirodenii uscate, cu excepția mirodeniilor uscate cu granulozitate mare și a mirodeniilor sub formă de pulbere; lapte și produse lactate, formule de început, formule de

continuare și alimente destinate unor scopuri medicale speciale pentru sugari și copii de vârstă mică și formule pentru copii de vârstă mică; cafea, produse din cafea, cacao, produse din cacao, rădăcină de lemn-dulce și produse din lemn-dulce; băuturi; produse prelucrate solide din fructe și legume; produse alimentare ușor masticabile și ingerabile destinate copiilor de vârstă mică și produse alimentare pe bază de cereale prelucrate, destinate sugarilor și copiilor de vârstă mică; uleiuri vegetale; suplimente alimentare, polen și produse din polen; plante aromatice uscate, infuzii de plante, ceaiuri și mirodenii sub formă de pulbere; loturi foarte mari sau loturi care sunt astfel depozitate sau transportate, încât nu este posibilă eșantionarea întregului lot.

La fel, se reglementează eșantionarea pentru controlul nivelurilor de toxine vegetale din produsele alimentare. Eșantionarea joacă un rol esențial în precizia determinării nivelurilor de toxine vegetale dintr-un anumit lot, deoarece toxinele vegetale din cadrul unui lot pot fi distribuite în mod eterogen. Prin urmare, este adecvat să se stabilească metode de prelevare de eșantioane pentru controlul oficial al acestora în produsele alimentare.

Printre obiectivele stabilite se pot enumera:

- Asigurarea unui nivel de control adecvat;
- Protejarea pieței de produse alimentare nesigure;
- Eliminarea barierelor din calea comerțului, prin aplicarea unor prevederi legale unificate;
- Asigurarea calității produselor alimentare și inofensivitatea acestora.

Aprobarea prezentului proiect de act normativ, va contribui la îmbunătățirea situației de protecție a sănătății populației, iar armonizarea cu legislația comunitară va contribui la promovarea exportului de produse alimentare autohtone, inclusiv din grupurile cu potențial mai mare de export.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În lipsa reglementărilor armonizate și modificate conform cercetărilor recente, nu va fi posibil întreprinderea măsurilor adecvate de efectuare a unor controale oficiale.

La fel, în cazul neaprobării proiectului, nu vor fi valorificate obiectivele stabilite, iar operatorii economici vor avea doar de suferit, urmare a probabilității efectuării unor controale nereglementate, aplicate, în unele cazuri, în mod abuziv și incorect.

Totodată, opțiunea în cauză nu poate fi examinată drept o opțiune realistă, deoarece Guvernul își propune să aducă actele sale normative în concordanță cu *acqui-sul european*, ținând cont de viziunile orientate spre asociere.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Reglementările privind limitele maxime admisibile pentru contaminanți în produse alimentare au un impact semnificativ asupra sectorului public. Aplicarea acestor norme contribuie la asigurarea unui consum alimentar mai sigur și mai sănătos pentru populație.

Reglementările determină operatorii din sectorul alimentar să implementeze măsuri stricte de control a calității și să investească în tehnologii mai avansate pentru detectarea și reducerea contaminanților și dezvoltarea capacităților pentru monitorizarea eficientă a contaminanților, inclusiv prin laboratoare moderne și personal calificat.

Beneficii:

- ajustarea legislației naționale în domeniul controalelor oficiale la cerințele europene;
- asigurarea pieței interne cu produse calitativă;

- evitarea barierelor la import și export;
- protejarea intereselor consumatorului;
- protejarea teritoriului țării de introducerea în țară a produselor neconforme;
- siguranța mărfurilor plasate pe piața internă.

Riscuri în vederea aprobării proiectului dat nu s-au identificat.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Costurile pentru implementarea prezentului proiect vor fi acoperite din bugetul anual al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, care este autoritatea responsabilă de efectuarea controalelor oficiale ale produselor alimentare plasate pe piață. Finanțarea controalelor oficiale se efectuează în temeiul art. 24 din Legea nr. 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produse alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor și art. 4 alin. (5) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. În acest sens, suma alocată anual din bugetul de stat (programul 51 Dezvoltarea agriculturii, subprogramul 51.06 Securitatea Alimentară) constituie 10861,7 mii lei.

Din punct de vedere economic identificăm un impact major pozitiv asupra competitivității afacerilor din domeniul alimentar. Aceasta se datorează alinierii la cerințele UE a cadrului normativ național din domeniul care va scuta în timp produse alimentare inofensive și de calitate și va asigura sănătatea consumatorilor.

Potrivit World Bank Group (sursa <https://www.worldbank.org/en/topic/agriculture/publication/the-safe-food-imperative-accelerating-progress-in-low-and-middle-income-countries>), alimentele nesigure provoacă pierderi de miliarde USD în productivitate pierdută și cheltuieli medicale în fiecare an pentru țările cu venituri mici și mijlocii. Măsurile preventive – inclusiv investiții mai mari, cadre de reglementare mai bune și măsuri care promovează schimbarea comportamentului – pot ajuta țările să evite problemele legate de siguranța alimentelor. O abordare incluzivă a managementului siguranței alimentelor, care face din siguranța alimentelor o responsabilitate comună între guvern, fermieri, întreprinderile alimentare și consumatori, va fi cea mai eficientă. În același timp, suportarea unor investiții suplimentare în siguranța alimentelor va reduce anual cheltuielile din buget cu privire la bolile oamenilor și productivitate pierdută.

Astfel, se menționează că o dată cu aprobarea prezentului proiect, vor fi suplinite normele și cerințele privind inofensivitatea și conformitatea produselor plasate pe piață. Aceasta va influența benefic asupra mediului de afaceri din domeniul alimentar sporind competitivitatea și accesul pe piața națională.

Totodată, se așteaptă creșterea fluxurilor comerciale și investiționale, deoarece alinierea cu standardele UE poate încuraja investițiile străine și îmbunătăți accesul pe piețele internaționale.

La fel, prin promovarea produselor alimentare sigure și conforme cu standardele UE, afacerile mici și mijlocii ar putea beneficia de un mediu mai sigur și mai încrezător pentru dezvoltare, iar îmbunătățirea calității și siguranței produselor alimentare poate duce la o creștere a concurenței în industrie, generând beneficii pentru consumatori.

Aprobarea proiectului actului vizat nu va cauza impacturi negative, din considerentul că toate prevederile propuse sunt stabilite, în special, pentru monitorizarea și controlul domeniului agroalimentar și întru facilitarea îndeplinirii corecte a activității de întreprinzător.

Autoritatea competentă implicată în procesul implementării își va exercita atribuțiile în limitele competenței funcționale. Ce ține de agenții economici – cheltuieli suplimentare pot apărea doar în cazul în care nu-și vor desfășura activitatea economică în limitele prevăzute de legislație.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul nu presupune careva costuri de conformare din partea operatorilor economici. Cu atât mai mult, intervenția dată va exclude barierele care pot surveni în cazul lipsei unor reglementări clare ale domeniului vizat. Respectarea riguroasă a prevederilor regulamentelor ce urmează a fi implementate ar putea reduce risipa alimentară și asigurarea siguranței alimentelor încă de la materia primă și pe tot parcursul lanțului alimentar.
4.4. Impactul social
Din punct de vedere social, referindu-ne la sănătatea populației, identificăm un impact major pozitiv, care se va reflecta prin garantarea calității și inofensivității produselor alimentare și prin prevenirea cazurilor de probleme de sănătate legate de consumul de produse alimentare nesigure. Aceste prevederi vor informa și educa populația cu privire la siguranța alimentelor, fapt ce ar putea duce la minimizarea cazurilor de boli și infecții alimentare.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu a fost identificat impact în acest domeniu.
4.5. Impactul asupra mediului
O dată cu efectuarea corectă a controalelor oficiale și permiterea plasării pe piață a produselor calitative și inofensive, este exclus faptul de a forma deșeuri, astfel cum se întâmplă în cazul produselor care urmează să fie nimicite sau stocate, din cauza neîntineririi parametrilor de siguranță, fapt care ar duce la emisii de gaze cu efect de seră ca urmare a procesului de descompunere a deșeurilor alimentare și la poluarea solului și a apei cu substanțele chimice din deșeurile alimentare, afectând negativ biodiversitatea și calitatea resurselor naturale. Pentru a respecta normele privind contaminanții, producătorii reduc utilizarea pesticidelor, erbicidelor, metalelor grele și altor substanțe chimice în agricultură. Aceasta duce la o diminuare a contaminării solului, apei și aerului. Normele stricte îi obligă pe producători să adopte tehnologii mai inofensive și să controleze emisiile care pot contamina mediul înconjurător. Reducerea contaminanților în procesele de producție alimentară ajută la conservarea biodiversității prin diminuarea efectelor toxice asupra plantelor, animalelor și microorganismelor. Limitarea contaminanților contribuie la reducerea poluării râurilor, lacurilor și apelor subterane, protejând ecosistemele acvatice. Cerințele mai stricte determină trecerea către metode de agricultură ecologică, care reduc utilizarea pesticidelor și îngrășămintelor chimice.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de act normativ este elaborat în contextul armonizării legislației naționale cu legislația comunitară referitor la siguranța produselor alimentare, în partea ce ține de contaminanți. În acest sens, aceasta crează cadrul necesar aplicării:

Regulamentului (UE) 2017/2158 al Comisiei din 20 noiembrie 2017 de stabilire a măsurilor de diminuare și a nivelurilor de referință pentru reducerea prezenței acrilamidei în produsele alimentare, CELEX: 32017R2158, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 304/24 din 21.11.2017;

Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/2782 al Comisiei din 14 decembrie 2023 de stabilire a metodelor de eșantionare și de analiză pentru controlul nivelurilor de micotoxine din produse alimentare și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 401/2006, CELEX: 32023R2782, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Seria L din 15.12.2023, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/885 al Comisiei din 20 martie 2024;

Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/2783 al Comisiei din 14 decembrie 2023 de stabilire a metodelor de eșantionare și a metodelor de analiză pentru controlul nivelurilor de toxine vegetale din produsele alimentare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2015/705, CELEX: 32023R2783, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Seria L din 15.12.2023;

Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2022/931 al Comisiei din 23 martie 2022 de completare a Regulamentului (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea unor norme privind efectuarea controalelor oficiale în ceea ce privește contaminanții din produsele alimentare, CELEX: 32022R0931, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 162/7 din 17.06.2022.

În pofida faptului că Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2782 abrogă Regulamentul (CE) nr. 401/2006, cerințele specifice prevăzute la punctul 4.3 din anexa II la Regulamentul (CE) nr. 401/2006 continuă să se aplice până la 1 ianuarie 2029 în cazul metodelor care au fost validate înainte de intrarea în vigoare a primului regulament menționat.

La baza elaborării proiectului național au stat angajamentele asumate de RM în temeiul acordurilor bilaterale cu UE, în speță, Anexa XXIV-B „Lista legislației uniunii care urmează a fi apropiată de către Republica Moldova”, secțiunea 4 – Norme de siguranță alimentară, al Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană.

În conformitate cu art. 31 din Legea nr. 100/2017, au fost întocmit tabelele de concordanță, gradul general de compatibilitate al proiectului hotărârii de Guvern cu actele juridice UE fiind stabilit drept „compatibil” și „norme UE neaplicabile”.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Regulamentele europene preluate în proiect creează cadrul normativ de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/625 privind controalele oficiale și Regulamentului (CE) nr. 178/2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare.

Aprobarea prevederilor în cauză vine întru necesitatea facilitării schimburilor comerciale și pentru a proteja sănătatea publică, iar implementarea completă a acestor rigori va contribui la asigurarea inofensivității și calității produselor alimentare și garantarea consumatorilor cu

produse sigure, prin responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar și perfecționarea cadrului normativ național privind controalele oficiale și conformarea acestuia la cerințele UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul va fi supus avizării de către ministerele, autoritățile și asociațiile interesate.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la compartimentul „Transparență decizională”, rubrica „Proiecte de documente” anunțul privind inițierea proiectului este plasat pe pagina web a Ministerului și poate fi vizualizat la link-ul: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-de-guvern-pentru-aprobarea-regulamentelor-privind-stabilirea-masurilor-de-diminuare-a-metodelor-de-determinare-si-a-unor-norme-privind-efectuarea-contrloalelor-oficiale-a-contaminantilor-in-produsele-alimentare/13693> , anunțul privind consultarea publică a proiectului poate fi vizualizat la link-ul: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-proiectului-de-hotarare-de-guvern-pentru-aprobarea-regulamentelor-privind-stabilirea-masurilor-de-diminuare-a-metodelor-de-determinare-si-a-unor-norme-privind-efectuarea-contrloalelor-oficiale-a-contaminantilor-in-produsele-alimentare/13756>

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizării juridice și anticorupție, în cadrul procesului de avizare și consultare publică, iar informația referitoare la concluziile expertizelor vor fi incluse în sinteza obiecțiilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect se încadrează în cadrul normativ în vigoare, având drept scop aprobarea prevederilor referitoare măsurilor de diminuare, a metodelor de determinare și a unor norme privind efectuarea controalelor oficiale a contaminanților în produsele alimentare și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 208/2013 cu privire la aprobarea Metodelor de prelevare a probelor pentru determinarea nivelului de micotoxine în produsele alimentare.

Intervenția în cauză tinde să armonizeze legislația națională la patru Regulamentele europene ce pun în aplicare prevederile Regulamentului (UE) nr. 625/2017, transpus prin Legea nr. 82/2024, respectiv intrarea în vigoare este stabilită pentru data de 08.05.2026, o dată cu intrarea în vigoare a legii prenotate.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului va fi asigurată de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și de către Instituția Publică Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor, prin întreprinderea măsurilor de diminuare a limitelor de contaminanți, inclusiv de verificare a metodelor și monitorizarea normelor aplicate la efectuarea controalelor oficiale, în vederea determinării contaminanților în produsele alimentare.

Din considerentul că este necesar să se acorde laboratoarelor suficient timp pentru a îndeplini noile cerințe introduse prin prezentul proiect, se prevede ca implementarea acestora să fie din data de 08.05.2026, iar metodele de analiză care au fost validate înainte de data intrării în vigoare a acestor prevederi, este stabilită pentru aplicare până la data de 01.01.2029, în vederea asigurării continuității efectuării controalelor oficiale și a altor activități de reglementare privind nivelurile maxime de contaminanți și pentru a acorda suficient timp referitor la revalidarea metodelor de analiză.

**Ministru al agriculturii
și industriei alimentare**

Ludmila CATLABUGA